

Акатист

Светом великомученику и кнезу српском Лазару

Кондак 1.

Приђите сви благоверни људи да похвалне венце исплетемо Светом великомученику и кнезу српском Лазару, који је у животу своме Крст свој као царски Скиптар понео, мученичком крвљу својом као величанственом порфиром се оденуо и богодивни сведок Васкрсења Христовог се јавио нама који му кличемо:

Радуј се, Свети великомучениче кнеже Лазаре, неућутна похвало Цркве Христове!

Икос 1.

Анђелоподобно живљење твоје на земљи ми не умемо достојно опевати, о Свети и свечасни кнеже Лазаре, јер ти име великомученика стекавши и од

Господа венац правде примивши, пред Њим у небеској слави стојиш. Но, ти нам од Христа Бога, Премудрости и Речи Очеве, измоли разум и реч богопријатну да бисмо ти тако твоје од твојих принели и с љубављу те у божанственим химнама хвалили овако:

Радуј се, живи храм на Христу, Камену крајеугаоном, сазидани!

Радуј се, вечноцветајућа ружо мученичком крвљу зарумењена!

Радуј се, свесрпски светилнице, који вишњи Сион обасјаваш!

Радуј се, незалазна звездо на небу Цркве Господње засијала!

Радуј се, неразорива куло Православља силом Духа уздигнута!

Радуј се, Свети великомучениче кнеже Лазаре, неућутна похвало Цркве Христове!

Кондак 2.

Као миомирисни тамјан принела те је Богу земља српска. Од детињства свога млекоом благочешћа од родитеља својих задојен би. Зато си од младости своје лице Господње тражио. Био си као дрво засађено крај потока Цркве Христове, водама богопознања напајан, које род добрих дела свагда Богу доносиш, кличући Му непрестано: *Алилуја!*

Икос 2.

Као што кошута жуди за изворима вода тако и душа твоја беше жедна Бога Живога, а реч Божја теби хлеб анђелски би. Твоје чисто срце љубављу према Христу рањено беше, а заповести Божје светиљка ногама твојим беху. Господ је плодну земљу душе твоје Духом Светим обделао, одакле је цвеће свих врлина изникло. Зато тебе, који си у себи имао сабрана сва добра, и људска и анђелска, величамо:

Радуј се, јер је Господ отворио очи твоје да видиш лепоту закона Његовог!

Радуй се, јер си у мору светском једино Христа као бесцен-Бисер желео!

Радуй се, јер си живећи Светим Тајнама Цркве со земљи и светлост свету био!

Радуй се, јер си праведношћу као палма у пустињи овог света процветао!

Радуй се, јер си као најлепши цвет у светосавском врту изникао!

Радуй се, Свети великомучениче кнеже Лазаре, неућутна похвало Цркве Христове!

Кондак 3.

Од Бога поверене ти таланте као дарове духовне благодати ти си попут доброг и верног слуге Господњег умножио због чега си и био узет на двор цара Стефана Душана, поставши ускоро и зет царски и кнез. Оженивши се племенитом Милицом од светородне лозе Немањића, ви сте имали савршену љубав у свези мира због чега сте клицали Богу: *Алилуја!*

Икос 3.

Живећи у часном браку са кнегињом Милицом, ви сте тих и миран живот проводили у свакој побожности и чистоти, и у свему Богу угодни били. Славу људску сте презирали као брзопролазну, а непролазну лепоту славе Божје сте заволели. Свима сте били све. Архијереје, свештенике и монахе сте усрдно поштовали, велможама у сусрет излазили, немоћне заступали. Зато помени пред Богом и нас, хвалиоце твоје:

Радуй се, јер си са светом супругом својом Христов миомир Богу био!

Радуй се, јер је кроз вас Господ јављао мирис познања свога на сваком месту!

Радуй се, јер си истински образац јеванђељског живота показао!

Радуй се, јер си се земаљски Анђео и небески човек уистину јавио!

Радуй се, јер си за небеским Јерусалимом као за правом отаџбином чезнуо!

Радуј се, Свети великомучениче кнеже Лазаре, неућутна похвало Цркве Христове!

Кондак 4.

Вољом Господњом поставши наследник престола немањихке државе и самодржац Србима, ти душу своју властољубљем ниси заробио, јер си богомудро разумео да човек може бити узвишен само служењем Богу и људима. Зато си као господар био у силини кротак, а у кротости силан, Христу, Господару господара, кличући: *Алилуја!*

Икос 4.

О, богољубиви кнеже Лазаре, тебе је отачаство твоје као новог Светог цара Константина стекло. Твоје владарско достојанство украшено беше бисерјем врлина и честитости, а изнад свега ти беше овенчан спасоносним смиреноумљем које теби беше свећа душе, цар мисли и богоугодних дела учитељ. Теби Христос Бог беше све, и истинска Круна и Жезал правде. Зато ти појемо:

Радуј се, јер Господ беше Украс снаге твоје и Тврђава уточишта твога!

Радуј се, јер си поуке архијереја Цркве за своје највеће благо сматрао!

Радуј се, јер си дубоким смирењем велику духовну висину стекао!

Радуј се, јер си савршено јеванђељско расуђивање у свему имао!

Радуј се, јер си животом Светом цару Јустинијану сличан био!

Радуј се, Свети великомучениче кнеже Лазаре, неућутна похвало Цркве Христове!

Кондак 5.

Знајући да ти је земаљско изобиље ради сиромаша дато, теби беше доста то што ти сам Бог кроз њих Своју десницу пружа. Зато и твоја рука према убогима увек беше пружена и податљива. Милосрђе заиста беше царица свих твојих врлина. Светиљку душе своје си неугашену сачувао, јер си је уљем многих милостиња доливао, кличући Богу: *Алилуја!*

Икос 5.

Основавши Богом чувану престоницу своју Крушевац, ти си и многе старе цркве и манастире обновио, а нове подигао, међу којима као звезда Даница сијаше задужбина твоја, манастир Раваница, док си поводом рођења свога сина Стефана подигао Лазарицу на уздарје Светом архиђакону и првомученику Стефану. Теби милије беше да си и на прагу дома Бога твога него да живиш у становима безбожника. Зато те песмама поштујемо:

Радуј се, јер си се јавни поборник побожности свуда показивао!

Радуј се, јер си место где обитава слава Божја више од свега љубио!

Радуј се, јер ти бољи беше дан у дворовима Господњим од хиљаде других!

Радуј се, јер си Атонску Гору и друге земље многим светињама украсио!

Радуј се, јер си и од своје душе нерукотворени храм Богу своме начинио!

Радуј се, Свети великомучениче кнеже Лазаре, неућутна похвало Цркве Христове!

Кондак 6.

Желећи да подерану ризу Христову обновиш, ти си богобојажљиво настојао да Српску и Цариградску Патријаршију измириш, које су од времена цара Душана биле у расколу. Зато си сазвао велики црквено-народни сабор, и послао у Цариград старца Исаију Хиландарца, после чега се поново успостави општење међу Црквама, због чега кличемо Богу: *Алилуја!*

Икос 6.

Ти си у Моравској Србији пружио уточиште монасима Синаитима, који су бежећи од Турака к теби прибегли, а они су роду српском свештено учење о трезвеноумљу предали. Стога си и ти молитвено тиховање особито волео, а умносрдачна молитва је срце твоје непрестано сладила. Тако је семе христољубља у теби већ посејано до плода савршеног узрасло. Зато те опевавамо:

Радуй се, јер си Мојсињску Свету Гору монашким обитељима испунио!

Радуй се, јер си од исихаста као сасуда богоизабраних тајне вере поцрпео!

Радуй се, јер си се на крилима богомислија ка Господу Свежељеном узнео!

Радуй се, јер се таворска светлост Христова у душу твоју усели!

Радуй се, јер си се на највишу гору љубави према Богу успео!

Радуй се, Свети великомучениче кнеже Лазаре, неућутна похвало Цркве Христове!

Кондак 7.

Угледајући се на Христа, Кнеза мира и Миротворца, и ти мирољубив беше, јер си Њега као вишњи Мир у себи носио. Не желећи да насиљем обуздаш несложне великаше, од којих велике невоље у отацтву твоме настадоше, ти си многе неправде незлобиво од њих поднео, али Господ беше Слава твоја Која је подизала главу твоју. Зато си Му клицао: *Алилуја!*

Икос 7.

Када је турски султан Мурат са војском својом као лав ричући кога да прождере устао на тебе и отаџбину твоју, ти силом Божјом укрепљен, наоружао си се оклопом вере, штитом благодати и копљем Крста Господњег, и све страхоте Исмаилћана храбро дочекао као стрелу од Бога због грехова

српских пуштеноу, уздајући се у Христа Бога, Вожда свога. Зато ти се обраћамо овако:

Радуј се, витеже светлости, који непобедиво оружје Крста носиш!

Радуј се, браничу вере, који си се на ревност Архистратига Михајла угледао!

Радуј се, заштитниче отачаства, који си се светим ратницима уподобио!

Радуј се, духовни дијаманте, који у невољама најтврђи од свих беше!

Радуј се, велики победоношче, који си Господа као непобедиву Победу имао!

Радуј се, Свети великомучениче кнеже Лазаре, неућутна похвало Цркве Христове!

Кондак 8.

Вече уочи косовске битке ти си витезове своје на кнежеву вечеру сабрао где сте се пред иконом Пресвете Богородице молили да вам Она буде неоторива Стена заштите, и да вас Бог заклони штитом лица Свога. Зато је војска твоја, Хлебом живота причешћена, носила са собом у бој лик Њен као Оне Којом се уздижу заставе победе, кличући Господу Саваоту: *Алилуја!*

Икос 8.

По Божјем допуштењу теби на Косову пољу за Христа Бога, Главу Цркве, глава би одсечена, али коју је венац мучеништва за Господа украсио, од сваке царске дијадеме скупоченији. Са земаљског престола оборен, ти ка преузвишеном Престолу Божјем у слави уздигнут беше, док земља српска на којој је твоје нетрулежно и миомирисно тело лежало јавила се часнија од неба. Зато те светкујемо:

Радуј се, јер мученичка смрт твоја лествица ка Царству небеском беше!

Радуј се, јер си после буре многих мука до пристаништа спасења стигао!

Радуј се, јер си на колесници страдања у Божанску Палату узнесен био!

Радуй се, јер си се ранама за Христа лепше него небо звездама украсио!

Радуй се, јер си у крви својој као у Црвено море духовног фараона потопио!

Радуй се, Свети великомучениче кнеже Лазаре, неућутна похвало Цркве Христове!

Кондак 9.

О, Свети страсотрпче кнеже Лазаре, твоја крв за Господа проливена беше крв спасења, крв небеса достојна, крв која је Цркву као духовни рајски врт залила. Њоме се као непоколебивим темељом Православље утврдило, и она је постала семе за нове нараштаје Хришћана, који зато кличу Архимученику, Христу: *Алилуја!*

Икос 9.

Најречитији говорници не знају каквим славословљем твој подвиг да увенчају. Ти си Цркву као невесту Христову пурпурном ризом од мученичке крви своје украсио. Зато је и тебе Господ у рухо бесмртности обукао и у рајски Двор Свој као на царску свадбену вечеру увео, тамо где је непрестано празновање оних који гледају неисказану красоту лица Божјег. Зато те песмама поштујемо узвикујући:

Радуй се, јагње непорочно заклањем Христу, Првопастиру, приведено!

Радуй се, жртво свеспаљенице на угодан мирис Богу принесена!

Радуй се, злато духовно у огњу страдања седам пута очишћено!

Радуй се, изданче свети из Крсног Дрвета Господњег излистали!

Радуй се, пшеницо пожњевена у небеске житнице сабрана!

Радуй се, Свети великомучениче кнеже Лазаре, неућутна похвало Цркве Христове!

Кондак 10.

О, Свети многострадалниче Христов кнеже Лазаре, твоја душа је као чиста и светла голубица на позлаћеним крилима мучеништва узлетела и у рајским луговима вечности починула. Страдањем ти си Царство Божје као своју истинску Отаџбину и Земљу живих наследио, где сада кличеш Вакрслоне Христу: *Алилуја!*

Икос 10.

О, триблажени Свети кнеже Лазаре, ти си нам показао да од ове љубави нико нема веће, да ко живот свој положи за Бога и ближње, као ти што си учинио. Ноћ страдања твога прође, и сада си у невечерњем Дану Царства Господњег светлошћу тросунчаног Божанства озарен и у Књигу живота на небесима уписан. Као зрак Сунца правде, Христа Бога, ти сав свет обасјаваш. Зато ти благодарно говоримо:

Радуй се, јер те је Христос, Велики Архијереј, у Светињу над светињама увео!

Радуй се, јер као драги камен у Цркви првородних на небесима сијаш!

Радуй се, јер си са свима Светима у свечаном Сабору славно сједињен!

Радуй се, јер са Анђелским хоровима у трисветим појањима Богу учествујеш!

Радуй се, јер са великомученицима збором Светих Мученика началствујеш!

Радуй се, Свети великомучениче кнеже Лазаре, неућутна похвало Цркве Христове!

Кондак 11.

Ти си са косовским јунацима својим и мноштвом властеле од агарјанске руке смрт претрпео, али сте сви Десницом Господњом као живо камење у горњи Јерусалим узидани. Тако се Црква Христова духовно утврдила вама Светим Мученицима као непоколебивим стубовима и оградила вама као високим бедемима, кличући Свевишњем Богу: *Алилуја!*

Икос 11.

Торжествено ликује вазнесењска обитељ твоја, манастир Раваница, имајући чудотворне и мноцелебне мошти твоје. Радује се и црква твоја Лазарица коју си приликом доласка моштију твојих точењем мира поздравио. Као што је некад древни Израилъ прилазио Ковчегу Завета, тако и ми данас као нови, духовни Израилъ, прилазимо кивоту твоме и примамо у болестима исцељење, а у недузима ослобођење. Зато те слаavimo овако:

Радуј се, неугасива свећо, која мрак безбожја и зловерја одгониш!

Радуј се, непресушни изворе, који нас водом благодати појиш!

Радуј се, лозо Чокота, Христа Бога, која нам вино радости точиш!

Радуј се, духоносна реко, која лице земље небеским даровима натапаш!

Радуј се, небеска маслино, која свима јелеј милосрђа изливаш!

Радуј се, Свети великомучениче кнеже Лазаре, неућутна похвало Цркве Христове!

Кондак 12.

Спомен твој нам као духовно пролеће сија, а ти као небески крин Цркве Христове миомиром чудеса сву васељену испуњаваш, а нас, народ Божји, као словесне пчеле и божанствени рој око себе сабираш, и нектаром благодати Духа Светога нас храниш, да бисмо свагда благосиљали име Господње од сада и до века: *Алилуја!*

Икос 12.

Опевајући тебе, ми те коленопреклоно у покајању молимо: дођи к нама и нико неће моћи против нас, и помози нам да те у вери и сведочењу Христа увек следимо, јер знамо да те ми истински поштујемо само онда када се на

твоју врлину и подвиг угледамо. Очинским твојим погледањем призри на нас који богатство твоје молитве просимо, и теби венце од неувењивих цветова похвала приносимо:

Радуј се, чинова Анђелских војски непрестано удивљење!

Радуј се, злих духова адских најсилније устрашење!

Радуј се, боговерних људи многосветло просвећење!

Радуј се, свих српских земаља непостидно похваљење!

Радуј се, Цркве Светосавске непоколебиво утврђење!

Радуј се, Свети великомучениче кнеже Лазаре, неућутна похвало Цркве Христове!

Кондак 13.

О, Свети и свехвални великомучениче кнеже Лазаре, ти си добар рат ратовао, трку свршио, веру одржао и чашу страдања за Христа до краја испио, и зато ти Он, Цар славе, венац нетрулежности даде. Због тебе, који си нам показао да је земаљско за малена царство, а небеско увек и довека, ми кличемо Светој Тројици, Богу љубави: *Алилуја!*

(Овај кондак се чита три пута, на Икос 1., на Кондак 1.)

Молитва Светом великомученику кнезу Лазару

О, Свети и добропобедни великомучениче кнеже Лазаре, распаљен Христовом љубављу, ти си росом својих подвига пламен безбожја угасио, и јавио си се велики светилник Цркве Божје, који одгони таму жалости и мука

од наших душа. Као што војници који од непријатеља ране задобише са слободом многим са својим царем разговарају, тако и ти иступивши пред Цара небеског, Христа, и своје ране које ти за њега нанеше Му показујући, од Њега све што хоћеш лако добити можеш. Зато се теби са љубављу поклањамо и са вером многим к теби притичемо, тебе као дивног угодника Божјег молећи: удостој нас да молитвама твојим пред Богом благодат обретемо, и измоли нам од Господа опроштај вољних и невољних сагрешења наших, да остало време живота свога у миру и покајању и држању заповести Божјих проведемо. Буди нам и данас заштитник од свих видљивих и невидљивих непријатеља наших, да под покровом светих молитава твојих од свих зала закриљени будемо, све до последњег дана и часа кончине наше и тако прослављамо Свето и поклоњења достојно Име Једнога у Тројици Бога, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и кроза све векове векова. **Амин.**

црква Лазарица у Крушевцу